

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความสามารถและประสิทธิภาพที่ไร้ขอบเขตในการทำงานของคอมพิวเตอร์ ได้ทำให้คอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทอยู่ในวงการต่างๆ รวมทั้งในวงการศึกษ ในส่วนของรัฐบาลได้มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน ในหลักเกณฑ์การดำเนินการจัดหาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอน ในหน่วยงานและสถาบันการศึกษาของรัฐ (ถนนอมพร ต้นพิพัฒน์, 2539) ทั้งนี้โดยเล็งเห็นว่าคอมพิวเตอร์เป็นเทคโนโลยีที่จะมีการพัฒนาต่อไปอีกมาก จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดการศึกษาเพื่อรองรับและสร้างทรัพยากรมนุษย์ให้ทันกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยี สอดคล้องกับแนวนโยบายและมาตรการในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่มุ่งเตรียมคนให้มีคุณลักษณะ “มองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี” ซึ่งเป็นการเตรียมคนให้สามารถเผชิญกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540-2544)

การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอนอาจสรุปได้ว่า สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ตามศักยภาพสูงสุดของแต่ละบุคคล ส่งเสริมให้เกิดการศึกษาโดยสามารถนำโลกภายนอกมาสู่ชั้นเรียน เปิดโอกาสให้เข้าถึงข้อมูลมากมายและสามารถย่อโลกเพื่อการศึกษาสำรวจในชั้นเรียนได้ (นงนุช วรรณวณะ, 2534) จึงเป็นการตอบสนองต่อการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน ที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student Center) โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences) คำนึงว่าเด็กจะต้องศึกษาด້วยตนเอง (Self Education) และคำนึงถึงสิทธิ์ของนักเรียนที่มีสิทธิ์จะเรียนได้มากที่สุดและเร็วที่สุดเท่าที่ความสามารถของเขาจะอำนวยให้ (วีระ ไทยพานิช, 2527) คอมพิวเตอร์จึงเข้ามามีบทบาทต่อการศึกษาทุกระดับ (ทักษิณา สนวนานนท์, 2530) นับตั้งแต่ระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา

คอมพิวเตอร์เป็นเทคโนโลยีที่ใช้ได้กับเด็กทุกวัย ในปัจจุบันโรงเรียนเริ่มมีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้กับเด็กอนุบาลในรูปแบบต่างๆ ทั้งนี้จุดประสงค์ของการนำคอมพิวเตอร์มาใช้กับเด็กอนุบาลก็เพื่อเป็นการฝึกความคิดสร้างสรรค์และฝึกทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ให้ กับเด็ก (ชนิษฐา รุจิโรจน์, 2540) จากการศึกษาของ Beaty (1992) แสดงให้เห็นว่าคอมพิวเตอร์มีผลต่อพัฒนาการด้านต่างๆของเด็กดังนี้

พัฒนาการทางด้านร่างกาย เด็กได้ฝึกการใช้กล้ามเนื้อเล็ก เพื่อความสัมพันธ์ ระหว่างสายตากับมือ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bhargava (1991) ที่พบว่า เด็กอนุบาลมี ทักษะในการใช้มือควบคุมเมาส์ เพื่อสร้างผลงานและมีความเข้าใจในการใช้เครื่องมือและคำ สั่งต่างๆในโปรแกรมได้เป็นอย่างดี

พัฒนาการทางด้านอารมณ์และสังคม ในระหว่างที่เด็กทำกิจกรรมร่วมกันที่หน้าจอ คอมพิวเตอร์ เด็กจะเรียนรู้ในเรื่องการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เรียนรู้ในเรื่องการรอคอย การ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Austin (1988) ซึ่งได้วิเคราะห์การรับรู้เกี่ยว กับการใช้คอมพิวเตอร์ บทบาท ปฏิกริยาและความรู้สึกที่มีต่อคอมพิวเตอร์ของเด็กอนุบาล พบว่าเด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อการใช้คอมพิวเตอร์และต้องการเรียนรู้การใช้คอมพิวเตอร์ งานวิจัยของ Teng (1993) พบว่าเด็กมีปฏิสัมพันธ์กับคอมพิวเตอร์และสามารถเลือกใช้ โปรแกรมที่เหมาะสมกับตนเองได้

พัฒนาการด้านสติปัญญา เด็กสามารถเรียนรู้คอมพิวเตอร์ตามความสามารถของตน เอง Legenhausen (1991) ศึกษาการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ภาษาโลโก้ในการเตรียมความ พร้อมให้กับเด็กอนุบาล ผลการศึกษาพบว่า เด็กอนุบาลมีทักษะความพร้อมสูงขึ้น สอด คล้องกับงานวิจัยของ อรุณศรี จันทร์ทอง (2538) ซึ่งพบว่าเด็กอนุบาลที่เรียนด้วยศูนย์การเรียนรู้ คอมพิวเตอร์ มีพัฒนาการความคิดสร้างสรรค์ทางด้านความคิดคล่องแคล่ว ความคิดละเอียด ลอและความคิดริเริ่มสูงขึ้น Bitter, Camuse and Durbin (1993) กล่าวว่า เด็กอนุบาล สามารถบอกได้ว่าคอมพิวเตอร์ทำอะไรได้บ้างและเด็กสามารถใช้คำสั่งต่างๆกับคอมพิวเตอร์ ได้ นอกจากนี้การส่งเสริมให้เด็กอนุบาลใช้คอมพิวเตอร์อย่างถูกต้องและมีจุดมุ่งหมาย สามารถช่วยพัฒนาทักษะการคิดและการทำงานให้ดีขึ้นได้ (อุษณีย์ โพธิ์สุข, 2537)

อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร (2534) ได้กล่าวถึง การนำคอมพิวเตอร์มาใช้กับเด็กอนุบาล ในด้านความเหมาะสมกับเด็ก คอมพิวเตอร์ในปัจจุบันมีขนาดเล็กลง ในขณะที่ประสิทธิ ภาพการใช้งานมีเท่าของเดิมหรือมากกว่า มีระบบการใช้งานที่ง่ายขึ้นด้วยการใช้คำสั่งผ่าน Mouse โดยการชี้ กด ลาก ในด้านความสามารถในการทำงาน เด็กสามารถมีประสบการณ์

กับเครื่องมือวาดเขียนชนิดต่างๆ บนจอคอมพิวเตอร์ ช่วยให้เด็กสามารถถ่ายทอดจินตนาการ ออกสู่ความจริงได้ด้วยตนเอง ทำให้ปัญหาในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและ สายตาตลอดจนการใช้กล้ามเนื้อจับดินสอหมดไปและคอมพิวเตอร์ยังมีความไวในการ สร้างรูปทรง สอดคล้องกับจินตนาการของเด็กเล็กที่เกิดขึ้นเร็วและหายไปเร็ว นอกจากนี้ ความสามารถในการสร้างสภาวะจำลอง (simulation power) ของคอมพิวเตอร์ทำให้สามารถ จัดประสบการณ์ได้มากขึ้น เด็กมีโอกาสได้ทดลองด้วยตนเองใน Microworld โดยไม่ต้อง คำนึงถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับร่างกายหรือสุขภาพในด้านความสนุกสนานและประสิทธิ ภาพในการเรียน คอมพิวเตอร์สามารถนำเสนอข้อมูลที่มีคุณภาพที่สื่ออย่างอื่นอย่างเช่น หนังสือภาพทำไม่ได้ การเรียนรู้เนื้อหาสาระไม่ใช่เฉพาะจากตัวหนังสือ แต่เป็นการเรียนรู้จาก เสียง ภาพประกอบ ทั้งที่เป็นภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว และจากการที่เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์ (interact) กับคอมพิวเตอร์ระหว่างการเรียนรู้ ทำให้เด็กได้มีโอกาสสำรวจด้วยตนเอง ทั้งนี้ รวมไปถึงวิธีการจัดเตรียมข้อมูลหรือเนื้อหาในรูปแบบ Hypermedia ซึ่งลักษณะของข้อมูล ทำให้ เด็กมีอิสระในการศึกษาหรือค้นหาข้อมูลในรูปแบบที่ไม่ถูกบังคับจากต้นไปท้าย เด็กสามารถ กระโดดข้ามไปสู่ข้อมูลที่ตนเองสนใจเป็นพิเศษซึ่งลงไปอีก หรือกระโดดกลับมาหาข้อมูล พื้นฐานในกรณีที่ต้องการทบทวนให้เข้าใจยิ่งขึ้น การเตรียมข้อมูลเช่นนี้เหมาะสมกับธรรมชาติ ความอยากรู้อยากเห็นของเด็กเล็ก อีกทั้งเหมาะกับการเรียนการสอนเป็นรายบุคคล

นอกจากนี้การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอนในระดับอนุบาลพบว่าให้ผลดี กว่าการสอนแบบธรรมดา จากการวิจัยของ Jauhainen (1993) พบว่า เด็กกลุ่มที่เรียนจาก คอมพิวเตอร์จะมีพัฒนาการด้านความคิดสูงกว่ากลุ่มควบคุม Haines (1988) ศึกษาผลของ การใช้โปรแกรมการเขียนอ่านของเด็กอนุบาลพบว่า กลุ่มที่เรียนโดยใช้โปรแกรมกับกลุ่มที่ไม่ ใช้โปรแกรมมีผลการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Chang (1988) ที่ศึกษาผลของการใช้โปรแกรมสร้างภาพที่มีผลต่อพัฒนาการด้านภาษาของเด็ก อนุบาล พบว่า เด็กที่เรียนจากโปรแกรมสร้างภาพมีทักษะด้านการอ่านสูงกว่าเด็กที่ไม่ได้เรียน จากโปรแกรม

จากผลการศึกษาวิจัยและแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุบาลศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในระดับอนุบาล แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความ จำเป็นที่จะต้องปลูกฝังความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ให้กับเด็ก โดยเฉพาะเด็กอนุบาล ซึ่งนับว่า เป็นวัยทองของชีวิต การได้รับการปลูกฝังในช่วงนี้จะมีผลต่อพัฒนาการในระยะต่อไปอีกมาก เป็นการส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์และได้คุ้นเคยกับเทคโนโลยีที่จะต้องพบใน

อนาคตข้างหน้า (อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร, 2535) จึงควรอย่างยิ่งที่จะได้รับการส่งเสริม และสนับสนุนจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งส่วนของกระทรวงศึกษาธิการและส่วนของสถาบันการศึกษาเอกชน ให้ตระหนักถึงการเพิ่มพูนความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ให้กับเด็ก (ประวิตร ไชยเสนา, 1992) เพราะเด็กเหล่านี้กำลังอยู่ในวัยเรียนรู้ การสอนคอมพิวเตอร์จึงควรเริ่มตั้งแต่เด็กๆ เพื่อเป็นการเตรียมเด็กให้รู้จักกับเทคโนโลยีและใช้เทคโนโลยีไปในทางที่ถูกต้อง และเหมาะสม (อุษณีย์ โพธิสุข, 2537) เพื่อที่จะได้สามารถใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้เกิดการเรียนรู้มากที่สุด (สุรางค์ ด้วงตระกูล, 2537)

การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใดๆ มาใช้กับเด็กอนุบาล จะเกิดประสิทธิภาพเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับครูอนุบาล เพราะครูอนุบาลเป็นผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็ก (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช :มธส., 2537) รวมทั้งเป็นผู้ที่ทำหน้าที่เตรียมความพร้อมและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็ก เป็นผู้ที่ใกล้ชิดและเข้าใจในพัฒนาการเด็ก (ภรณี คุรุรัตน์, 2540) ครูอนุบาลจึงเป็นบุคคลสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้พัฒนาตามขีดศักยภาพของแต่ละบุคคล (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541) จากการวิจัยของกุลยา ตันติผลาชีวะ (2540) เกี่ยวกับบทบาทของครูปฐมวัยในทศวรรษหน้า (2541-2550) พบว่า บทบาทของครูปฐมวัยด้านการพัฒนาเทคโนโลยีการสอนเป็นบทบาทที่จำเป็น โดยเฉพาะการผลิตนวัตกรรมการสอนปฐมวัย ได้แก่ กิจกรรม สื่อการเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน และการใช้เทคโนโลยีในการเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แก่เด็ก สอดคล้องกับที่เยาวพา เตชะคุปต์ (2540) ได้กล่าวถึงแนวทางในการจัดการศึกษาปฐมวัยในทศวรรษหน้าไว้ว่า ควรมีการนำเอานวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาเป็นหลักในการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กมากยิ่งขึ้น จะเห็นได้ว่าหากปฏิบัติตามแนวทางนี้ ครูอนุบาลจะต้องเห็นความสำคัญของนวัตกรรมและมีส่วนร่วมในการใช้นวัตกรรมนั้นอย่างจริงจัง ดังที่ สุมิตร คุณากร (2523) ได้กล่าวไว้ว่า ครูเป็นบุคคลสำคัญที่จะนำนโยบายการเปลี่ยนแปลงไปปฏิบัติให้เกิดผล หากครูไม่ยอมรับและให้ความร่วมมือด้วยแล้ว การเปลี่ยนแปลงก็ไม่อาจเกิดขึ้นได้

การนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในระดัอนุบาลนั้น จัดเป็นการนำเทคโนโลยีใหม่มาสู่ชั้นเรียนในระบบเดิม เป็นสิ่งที่ค่อนข้างใหม่ ทันสมัย แปลกไปจากความเคยชินของครู ซึ่งในบางครั้งก่อให้เกิดความไม่คล่องตัวหรือไม่สอดคล้องกับสภาพห้องเรียนในระบบเดิม

(นงนุช วรรณนวะ, 2534) ดังนั้นการศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ของครูอนุบาล จึงเป็นเรื่องที่ควรทำเป็นอย่างยิ่ง คำตอบที่ได้จะทำให้ทราบว่า ครูอนุบาลมีการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับใด และมีปัจจัยใดบ้างที่มีผลทำให้ครูยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เพื่อที่จะได้กำหนดนโยบาย ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในระดับอนุบาลได้อย่างเหมาะสม

จากการศึกษาในเบื้องต้นพบว่า สถานศึกษาที่มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอนระดับอนุบาลนั้น ส่วนมากเป็นสถานศึกษาของเอกชน โรงเรียนเหล่านี้เป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมในด้านต่างๆ เช่นการจัดหางบประมาณเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ จำนวนผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ เนื่องจากสถานศึกษาเอกชนมีความคล่องตัวในการดำเนินงานสูง ทั้งนี้รัฐได้ระบุนโยบายส่งเสริมให้สถานศึกษาเอกชนมีอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการ สามารถพึ่งตนเองได้ รัฐให้การสนับสนุนด้านวิชาการ ทรัพยากร การอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานและการรับรองมาตรฐานการศึกษาเอกชน (สำนักงานการศึกษาเอกชน, 2536 ช้างถึงใน กัลยาณี จิตกรวิริยะ, 2539) ดังนั้นจึงสามารถพัฒนาและนำนวัตกรรมทางการศึกษา มาใช้ในการเรียนการสอนได้ดีกว่าโรงเรียนของรัฐบาล ซึ่งมีข้อจำกัดในเรื่องของระเบียบและแบบแผนของทางราชการ

จากการสำรวจโรงเรียนเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ที่เปิดสอนชั้นอนุบาล ในเบื้องต้นจำนวน 723 โรงเรียน พบว่ามีโรงเรียนที่นำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอนเพียง 237 โรงเรียนคิดเป็น 32.78 เปอร์เซ็นต์ แสดงให้เห็นว่ามีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้กับเด็กอนุบาลค่อนข้างน้อย แต่ก็จัดว่ามีการนำมาใช้มากหากเปรียบเทียบกับโรงเรียนในสังกัดอื่นๆ เช่นโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอนเพียงโรงเรียนเดียว เมื่อพิจารณาแนวคิดของนักวิชาการที่ได้เสนอแนะให้ครูอนุบาลมีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก เพื่อเป็นการเตรียมเด็กให้รู้จักและคุ้นเคยกับเทคโนโลยีที่จะต้องพบในอนาคตข้างหน้า และใช้เทคโนโลยีไปในทางที่เหมาะสมแล้ว ข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนในระดับอนุบาล ยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับการนำเอานวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กเท่าที่ควร จึงควรที่จะได้มีการศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ของครูอนุบาล เพื่อจะได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุนให้ครูอนุบาลนำคอมพิวเตอร์มาใช้กับเด็กอนุบาลต่อไป

นิตา ชูโต (2535) กล่าวว่า การยอมรับแนวคิดหรือวิธีการ การเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมในสิ่งใหม่นั้นเป็นกระบวนการทางจิตใจ Roger (1983) ได้เสนอกระบวนการ ตัดสินใจเกี่ยวกับการยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรม ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นการรับรู้ (Knowledge Stage) เป็นขั้นแรกของกระบวนการตัดสินใจ เริ่มต้น เมื่อบุคคลได้รู้จักนวัตกรรมและได้แสวงหาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนวัตกรรมนั้น

2. ขั้นการจูงใจ (Persuasion Stage) เป็นขั้นที่บุคคลมีการสร้างความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบนวัตกรรม หลังจากที่เขามีความรู้ในเรื่องของนวัตกรรมมาแล้ว

3. ขั้นการตัดสินใจ (Decision Stage) เป็นขั้นที่บุคคลกระทำกิจกรรมซึ่งนำไปสู่การ เลือกที่จะยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรม เป็นขั้นที่มีความสำคัญมาก การที่บุคคลจะเลือก ทางใดเป็นผลมาจากขั้นการรับรู้และขั้นการจูงใจ

4. ขั้นการนำไปใช้ (Implementation Stage) ขั้นนี้เป็นเรื่องของการปฏิบัติ เมื่อ บุคคลตัดสินใจที่จะยอมรับนวัตกรรมนั้นๆแล้ว เขาต้องรู้ว่าสามารถได้นวัตกรรมนั้นมาจาก ไหน นวัตกรรมนั้นใช้อย่างไร เมื่อนำไปใช้ประสบปัญหาอย่างไร และสามารถแก้ปัญหา นั้น ได้อย่างไร

5. ขั้นการยืนยัน (Confirmation Stage) เป็นขั้นที่ต้องได้รับการเสริมแรงหรือแรง กระตุ้น เพื่อสร้างความมั่นใจในการตัดสินใจของเขา เพื่อยืนยันการตัดสินใจ

การยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เป็นการยอมรับนวัตกรรมอย่างหนึ่ง การที่บุคคล จะยอมรับนวัตกรรม ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายๆด้าน จากการศึกษางานวิจัยพบว่า การที่บุคคล จะยอมรับนวัตกรรมนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ เช่น

ด้านสถานภาพ จากผลการวิจัยของ Devis (1988) พบว่า ปัจจัยที่ทำให้ครูอนุบาลมี ทศนคติและความคิดเห็นต่อการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในระดับอนุบาลแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับ อายุ ประสบการณ์ในการสอน การได้รับการฝึกอบรมและประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ พนาลัย อยู่สำราญ (2535) พบว่า ครูที่มีอายุน้อยมีความตั้งใจที่จะสอนด้วยวิธีเน้นเด็กเป็น ศูนย์กลางมากกว่าครูที่อายุมาก อูทร นิยมชาติ (2534) พบว่าครูกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ ชีวิตที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน ยอมรับนวัตกรรมการสอนแตกต่างกัน

วิรุยทศ นุณยะโวโรจน์ (2537) พบว่า ครูคณิตศาสตร์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน รับรู้คุณค่า ของนวัตกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกัน

การแสวงหาความรู้ ครูอนุบาลในฐานะผู้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีจะต้องศึกษาทำความเข้าใจในหลักการและวิธีใช้นวัตกรรมนั้น เพื่อจะได้จัดประสบการณ์ให้แก่เด็กได้ถูกต้องรวมทั้งต้องติดตามความเคลื่อนไหวของนวัตกรรมและเทคโนโลยีอยู่ตลอดเวลา(มสธ.,2537) ผลการวิจัยของ Devis (1988) พบว่า การได้รับการฝึกอบรม เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ครูอนุบาล มีทัศนคติและความคิดเห็น ต่อการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในระดับอนุบาลแตกต่างกัน กนกรัตน์ อินทรทัศน์ (2531) พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาส มีความเห็นว่า การได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรม มีผลต่อการใช้นวัตกรรม

การสนับสนุนของผู้ปกครอง การนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้กับเด็กอนุบาล ผู้ปกครอง คือปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการเรียนการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ (ประวิตร ไชยเสนา, 1992) ผู้ปกครองมีบทบาทหน้าที่โดยตรง ที่จะต้องให้การสนับสนุนการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็ก โดยการให้ความร่วมมือ ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษาในด้านกำลังคน กำลังความคิดและกำลังทรัพย์ (มสธ.,2537)

การสนับสนุนของผู้บริหาร ภาวดี ศิริบุรี (2525) พบว่าการให้การสนับสนุนของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ต่อการใช้นวัตกรรมของครู อำพล สงวนศิริธรรม (2539) กล่าวว่า การกำหนดนโยบายการใช้คอมพิวเตอร์อย่างชัดเจน จะทำให้มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอนมากขึ้น Purdy (1974) พบว่า ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญต่อการยอมรับนวัตกรรมการเรียนการสอน

คุณลักษณะและระบบการใช้งานของนวัตกรรม สำลี ทองชีวและเผ่าไทย ทองชีว (2526) กล่าวว่า องค์ประกอบหนึ่งที่ส่งผลต่อการยอมรับนวัตกรรมของครู คือ คุณลักษณะและระบบการใช้งานของนวัตกรรมเอง

จากการศึกษาว่า นวัตกรรมเป็นที่ยอมรับมากหรือน้อยเพียงใด ต้องศึกษาที่กลุ่มผู้ใช้ นวัตกรรมนั้น งานวิจัยที่เกี่ยวกับการยอมรับนวัตกรรมในประเทศ เป็นการศึกษาในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอุดมศึกษา แต่ในระดับอนุบาลยังไม่พบว่ามีผู้ทำวิจัย ดังนั้น จึงสมควรที่จะต้องมีการศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ของครูอนุบาล เพื่อศึกษาว่า ปัจจัยใดที่ทำให้ครูอนุบาลยอมรับและนำคอมพิวเตอร์มาใช้ โดยมุ่งศึกษาครูอนุบาลในโรงเรียนเอกชน เพราะครูอนุบาลในโรงเรียนเอกชน เป็นผู้ที่คุ้นเคยและนำคอมพิวเตอร์มาใช้กับเด็กอนุบาลมากกว่าครูในสังกัดอื่นๆ ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและ

สนับสนุนให้มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในระดับอนุบาลมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อเด็กมากที่สุด

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ของครูอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ของครูอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานครกับองค์ประกอบด้านสถานภาพของครูผู้สอน องค์ประกอบด้านการแสวงหาความรู้ องค์ประกอบด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง องค์ประกอบด้านการสนับสนุนของผู้บริหารและองค์ประกอบด้านคุณลักษณะและระบบการใช้งานของคอมพิวเตอร์
3. เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ของครูอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนชั้นอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ในชั้นที่มีการนำคอมพิวเตอร์มาจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กอนุบาล
2. องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับคอมพิวเตอร์ที่ศึกษา มีดังนี้
  - 2.1 องค์ประกอบด้านสถานภาพของครูผู้สอน ได้แก่ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การสอน สาขาวิชาที่จบ ประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์และการจัดประสบการณ์คอมพิวเตอร์ให้แก่เด็กอนุบาล
  - 2.2 องค์ประกอบด้านการแสวงหาความรู้ ได้แก่ การเข้ารับการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
  - 2.3 องค์ประกอบด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง ได้แก่ การสนับสนุนด้าน

นโยบาย การสนับสนุนด้านงบประมาณ การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์และการสนับสนุนด้านวิชาการ

2.4 องค์ประกอบด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร ได้แก่ การสนับสนุนด้านนโยบาย การสนับสนุนด้านงบประมาณ การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์และการสนับสนุนด้านวิชาการ

2.5 องค์ประกอบด้านลักษณะและระบบการใช้งานคอมพิวเตอร์ ได้แก่ ค่าใช้จ่าย ความยากง่ายและสลับซับซ้อนในการทำงาน ความเป็นนวัตกรรมล้ำเรื่งรูป ความสามารถนำไปทดลองใช้ได้ ความสามารถสังเกตได้ และความเข้ากันได้และสอดคล้องกับสภาพสังคม

3. การยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ แบ่งการยอมรับออกเป็น 5 ชั้น ได้แก่ ชั้นการรับรู้ ชั้นการสนใจ ชั้นการตัดสินใจ ชั้นการนำไปใช้ และชั้นการยืนยัน

คำจำกัดความ

1. การยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ หมายถึง การที่ครูอนุบาลรับรู้ สนใจ ตัดสินใจนำไปใช้ จนถึงการยืนยัน ที่จะนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กอนุบาล

2. ครูอนุบาล หมายถึง ผู้ที่สอนประจำชั้นอนุบาล ในชั้นเรียนที่มีการนำคอมพิวเตอร์มาจัดประสบการณ์ให้แก่เด็ก ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร

3. โรงเรียนอนุบาล หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ที่เปิดทำการสอนในระดับชั้น อนุบาล 1 อนุบาล 2 หรือ อนุบาล 3

4. สถานภาพของครู หมายถึง ลักษณะต่างๆที่เกี่ยวกับครูผู้สอน ประกอบด้วย อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การสอน สาขาวิชาที่จบ ประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์และการจัดประสบการณ์คอมพิวเตอร์ให้แก่เด็กอนุบาล

5. ลักษณะและระบบการใช้งานคอมพิวเตอร์ หมายถึง ลักษณะต่างๆของคอมพิวเตอร์ ได้แก่ ค่าใช้จ่าย ความยากง่ายและสลับซับซ้อนในการทำงาน ความเป็นนวัตกรรมล้ำเรื่งรูป ความสามารถนำไปทดลองใช้ได้ ความสามารถสังเกตได้ และความเข้ากันได้และสอดคล้องกับสภาพสังคม

6. การแสวงหาความรู้ หมายถึง การกระทำของครูเพื่อให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ประกอบด้วย การเข้ารับการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

7. การสนับสนุนของผู้ปกครอง หมายถึง กิจกรรมด้านต่างๆที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่ผู้ปกครองให้การส่งเสริมประกอบด้วย การสนับสนุนด้านนโยบาย การสนับสนุนด้านงบประมาณ การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์และการสนับสนุนด้านวิชาการ

8. การสนับสนุนของผู้บริหาร หมายถึง กิจกรรมด้านต่างๆที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่ผู้บริหารส่งเสริมให้เกิดขึ้นในโรงเรียนประกอบด้วย การสนับสนุนด้านนโยบาย การสนับสนุนด้านงบประมาณ การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ และการสนับสนุนด้านวิชาการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบระดับการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ของครูอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร
2. ทำให้ทราบถึงองค์ประกอบที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ของครูอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร
3. เป็นแนวทางสำหรับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในระดับอนุบาลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
4. เป็นข้อมูลสำหรับครูอนุบาลและผู้บริหารสถานศึกษาในการตัดสินใจนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอนระดับอนุบาล